

олімпійське визнання, олімпійський день, олімпійський конгрес, олімпійська сесія, олімпійський кубок, олімпійська література, міжнародна олімпійська академія, національні та регіональні олімпійські академії.

Третя група – організація та проведення ігор олімпіад та олімпійських зимових ігор, олімпійське місто, оргкомітет ігор, олімпійський стадіон, олімпійське село, олімпійські арени, національна олімпійська команда, олімпійські церемонії, естафета олімпійського вогню, олімпійський чемпіон, олімпійська преса, олімпійська монета, олімпійські піктограми, олімпійський талісман, олімпійський аташе, олімпійські значки, олімпійський фільм.

Запропонована систематизація олімпійських термінів покликана сприяти більш ефективному засвоєнню знань у процесі олімпійської освіти.

Список літератури.

1. Банников А.М., Банникова Н.А. Олимпийская символика – основополагающий аспект олимпийского образования // Вестник Майкопского государственного технологического университета. 2016. Вып. 2. С. 42-47.

2. Булатова М. М. Система олімпійської освіти в Україні / М. М. Булатова // Фізичне виховання в школі. – 2008. – № 1. – С. 40–43.

3. Іваненко ГО. Олімпійська освіта – завдання реалізації. В: Молодь та олімпійський рух: зб. тез доп. 10-ї Міжнар. наук. конф. молодих учених [Интернет]; 2017 Трав 24-25; Київ. Київ: НУФВСУ; 2017. с. 27-9.

4. Солопчук М. С. Олімпійська освіта: навчально-методичний посібник / М. С. Солопчук, А. О. Боднар. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2013. – 176 с.

Лях-Породько О.О.

Дяченко Ж.І. <https://orcid.org/0000-0003-4165-1646>

УРОДЖЕНЦІ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ – СПОРТИВНІ «АМБАСАДОРИ» СВІТОВОГО УКРАЇНСТВА

Національний університет фізичного виховання та спорту України

Анотація. Досліджено особливості публічної дипломатії і її складової – спортивної. На прикладі проекту Sports Rodovid (Спортивний Родовід) підтверджено, що десятки відомих спортсменів різних країн мають українське коріння. Завдяки проведенню онлайн інтерв'ю збережено унікальні спогади й історії життя та спорту українців, які проживають у США, Канаді, Австралії, Франції, Німеччині тощо. З'ясовано, що значна частина гостей учасників проекту мають походження саме із Західної України.

Annotation. The peculiarities of public diplomacy and its component - sports diplomacy have been studied. The example of the Sports Rodovid project confirms that dozens of famous athletes from different countries have Ukrainian roots. The online interview preserves unique memories and stories of life and sports of Ukrainians living in the United States, Canada, Australia, France, Germany and more. It was found that a significant part of the guests of the project participants come from Western Ukraine.

Актуальність. Як і кожна держава, так і Україна має презентувати себе у геополітичному просторі. Ми маємо для цього декілька напрямів, які чітко визначені Міністерством закордонних справ України. Це є Стратегія публічної дипломатії на 2021 – 2025 роки і вона має бути рушійною силою у глобальному зміцненні авторитету української держави (цитую уривок): *«Міжнародний імідж і репутація країни – це сукупність факторів, що зумовлюють її сприйняття у світі крізь призму ідеалів і цінностей, реалій політичного устрою, соціально-економічної моделі та позиціювання на міжнародній арені. Формування позитивного сприйняття України вимагає скоординованої державної політики з метою системного та проактивного поширення власних наративів з використанням усіх доступних форматів комунікації»* [3, с. 9].

Основними напрямками публічної дипломатії є культурна, економічна, експертна, кулінарна, науково-освітня, спортивна і цифрова дипломатії. У нашому дослідженні саме спортивна дипломатія є надзвичайно актуальною [1].

Про роль закордонного українства у формуванні світового іміджу України у Стратегії зазначено: «Окремим важливим напрямом роботи є використання потенціалу закордонного українства, зокрема:

- 1) для формування позитивного сприйняття України;
- 2) для системного та проактивного поширення проукраїнських наративів на протидію дезінформації та пропаганді;
- 3) для формування цілісного іміджу України у світі у вимірах «людина-людина», «держава-людина» та «людина-держава»;
- 4) залучення до презентації сучасної України, її науково-інноваційної бази, реформ;
- 5) залучення до підготовки та організації культурних та мистецьких проєктів тощо.

Представники світових українських громад різних поколінь та професій глибоко інтегровані в суспільства країн перебування та є «амбасадорами» України. Громадські організації закордонних українців є активними учасниками громадсько-політичного життя у країнах проживання та представляють інтереси українців та України перед суспільствами країн їхнього проживання, політичними та владними структурами на всіх рівнях. Важливою складовою ознайомлення суспільств іноземних країн з Україною є залучення молодих професійних та інтегрованих у суспільство країни проживання

українців та молоді українського походження, підтримка її інтересу до України та долучення до зусиль з її розвитку.

Українські професіонали належать до мереж молодих лідерів, підприємців, науковців, фахівців у сфері інформаційних технологій, які вже глибоко інтегровані в суспільства країн перебування та є чудовим медіатором у просуванні позитивного іміджу України у світі. Таким чином, співпраця з осередками закордонного українства є ефективним інструментом популяризації України у світі та досягнення цілей публічної дипломатії» [3, с. 23].

Мета дослідження – здійснити аналіз закордонного українства та виявити уродженців Західної України серед відомих спортсменів та діячів олімпійського руху.

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури й архівних фондів, описовий метод та інтерв'ю.

Результати дослідження та їх обговорення. У різних країнах світу приблизно нараховується 20 мільйонів громадян українського походження. Така чисельність зумовлена декількома хвилями еміграції. Природно, що українці за роки перебування у різних країнах досягнули успіхів у різних сферах життєдіяльності. Яскравим прикладом й підтвердженням цього є спорт. Тисячі українців, які мають громадянство США, Канади, Австралії, Франції, Німеччини, Аргентини, Польщі тощо є визначними спортсменами.

Тому для збереження історії українського спорту як національної пам'яті. У 2021 році було засновано проєкт Sports Rodovid (Спортивний Родовід) [2]. Обрано глобальну платформу Zoom для запису відео, а для публікації змонтованих відео інтерв'ю створено канал на YouTube - <https://www.youtube.com/channel/UC6nY0RIQoyRQefLB-v8I69Q/featured>.

Вже зроблено та опубліковано 100 відео інтерв'ю. Географія гостей каналу охоплює 13 країн: США, Канада, Австралія, Франція, Ізраїль, Болгарія, Німеччина, Фінляндія, Велика Британія, Польща, Данія, Естонія, Іспанія. Є домовленість про інтерв'ю зі спортсменкою з Аргентини. І це становить 3 континенти світового українства!

Серед гостей проєкту Sports Rodovid (Спортивний Родовід) є значна кількість уродженців Західної України, а саме: США (Яро Дахнівський, Богдан Недільський, Мирон Биц, Лариса Барабаш-Темпл, Ігор Костецький, Степан Коваленко, Володимир Шмотолоха, Леонід Білоус, Василь Тараско, Євген Луців, Рон Карнаух, Олександр Попович, Любомир Пінчук, Анатолій Охрименко, Олег Довгун, Ірєней Ісаїв, Моніка Добош, Олег Колодій, Теодор Боднар, Андрій Сороковський, Юрій Саєвич, Марко Гованський, Юрій Попель, Христина Кош, Зенон Стахів, Микола Скірка, Ярослав Мартинюк, Кен Данейко, Богдан Лалка, Северин Палидович, Олена Паздерська, Тарас Ліськевич, Богдан Завадович, Уляна Кер, Анатолій Попович, Віктор Літкевич, Михайло Томашевський, Роман Гірняк, Антін Перекліта, Брайан Мосієнко, Андрій Гаврилишин, Тарас Галів, Тарас Гуйда), Канада (Всеволод Соколик,

Рената Роман, Роман Єренюк, Петро Стефанюк, Ярослав Савчук, Богдан Липка, Віра Маланчій, Ігор Бокій, Вейн Бабич, Христина Мусієнко, Степан Дзядюк, Любомир Шулякевич, Лорн Савула, Ярема Шулякевич, Андрій Андрухів, Річард Гарейчук, Юлія Андрухів, Іван Чайковський, Орест Станко, Борис Легкар, Петро Манастирський, Крістен Кіт, Максим Коваль), Данія (Василь Гедзь), Велика Британія (Іван Ревко, Степан Лучка, Оксана Літинська), Ізраїль (Олександр Цамалашвілі), Австралія (Павло Пінкевич), Франція (Михайло Тесовський), Іспанія (Василь Васьків, Михайло Петруняк), Польщу (Роман Старих), Німеччину (Віталій Дячун) та інші.

Серед гостей були учасники та чемпіони Олімпійських ігор, тренери чемпіонів та призерів міжнародних змагань, діячі спортивного руху - Президент Української Спортової Централі Америки й Канади, очільники Олімпійської комісії, а згодом Світової Комісії Спорту Світового Конгресу Українців, зірки світового спорту, відомі й успішні тренери збірних національних команд та клубів з різних видів спорту, організатори клубів, команд, товариств тощо.

Висновок. Україна має гарні спортивні традиції й чудові успіхи. Разом з тим українці, які проживають у різних країнах світу своєю діяльністю створюють позитивний імідж для країни. Навіть не зважаючи, що вони є громадянами інших держав. Вони ні коли не забувають свій родовід – український!

Тисячі спортсменів США, Канади, Аргентини, Австралії, європейських країн або ж країн Азії мають українське коріння. Водночас значна частина їх мають свій родовід саме із Західної України.

Завдяки проекту Sports Rodovid (Спортивний Родовід) все більше людей дізнається про історію свого краю, свого роду, історію себе й історію спортивного життя.

Список літератури.

1. Лях-Породько Олексій. Український пріоритет XXI століття – спортивна дипломатія (на прикладі онлайн проекту Sports Rodovid) // Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини: досвід, проблеми, перспективи (у циклі Анохінських читань): матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної онлайнконференції. 10 грудня, 2021 р., Київ / Київ. Ун-т імені Бориса Грінченка; за заг. ред. О. В. Ярмолюк. – К.: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2021. – С. 228 – 231.

2. Лях-Породько О. О. Сучасні інформаційно-комунікаційні підходи до вивчення історії спорту (на прикладі радіо передач та он-лайн інтерв'ю) // Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури і спорту: збірник наукових праць [Електронний ресурс]. – Харків : ХДАФК, 2021. Випуск 5. – С. 101 – 105.

3. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021 – 2025 роки. Упорядники Дмитро Кулеба, Еміне Джапарова, Марія Липяцька, Ольга Червак, Ярослав Турбіль, Марина

Дадінова, Алла Польова, Ірина Боровець, Софія Джуринська, Євгеній Дробот, 2021. – 32 с.

Маляр Е.І. <https://orcid.org/0000-0002-5913-5642>

Маляр Н.С. <https://orcid.org/0000-0003-0274-601X>

РОЗВИТОК ЖІНОЧОГО РЕГБІ-7 У МІСТІ ТЕРНОПІЛІ

Західноукраїнський національний університет

Анотація. У публікації наведено історію розвитку олімпійського виду спорту - жіночого регбі-7 у м. Тернополі, проаналізовано перспективність розвитку цього виду спорту.

Ключові слова: регбі-7, олімпійський вид, історія розвитку, гра, студентки ЗУНУ.

Annotation. The article presents the history of the development of the Olympic sport - women's rugby-7 in Ternopil, analyzes the prospects of the development of this sport.

Keywords: rugby-7, Olympic sport, history of development, game, ZUNU students.

Історія розвитку жіночого регбі-7 у Тернополі розпочалася у 2011 році, коли на базі Тернопільського національного економічного університету за сприянням ректора Андрія Ігоровича Крисоватого була створена команда «Універ-ТНЕУ» (тренер Ю.І. Мазуренко). Спочатку було складно, тому що вперше, але згодом команда зміцніла, набралася досвіду і в 2013 році стала срібним призером Чемпіонату України (вища ліга). У 2015 році в команді «Універ-ТНЕУ» з'явилися нові гравці, які з розумінням поставилися до нових вимог тренера Маляра Е.І. у плані зміни методики побудови навчально-тренувального процесу: збільшилися навантаження, підвищився рівень техніко-тактичної та психологічної підготовленості наших регбісток. Це дало свій результат.

У 2016 році команда «Універ-ТНЕУ» стала бронзовим призером Чемпіонату України (вища ліга), у 2017 році – срібним. Найбільший успіх прийшов у 2018 році – наша команда стає Чемпіоном України (вища ліга). На Універсіаді України у 2017 році студентки ТНЕУ вибороли бронзові нагороди. Також у 2017 та 2018 роках команда «Універ-ТНЕУ» здобула бронзові нагороди у Чемпіонаті України U-21. Протягом останніх трьох років 22 спортсменки ЗУНУ отримали спортивні звання Кандидатів у Майстри спорту України. Крім того, 8 наших регбісток були учасниками Чемпіонатів Європи U-18 в Андоррі, Франції та Польщі у складі національних молодіжних збірних команд України.

У 2019 році студентки ТНЕУ здобули срібні нагороди Універсіади України. Дві наші студентки у листопаді 2019 року були запрошені до